

POSTANOWIENIE

Dnia 3 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z powództwa M. N., M. J., A. L., R. K., Z. K., J. Ł.
przeciwko M. Sp. z o.o. w B.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 kwietnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej powodów od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w B.
z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. akt VI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ;**
- 2. zasądza od każdego z powodów na rzecz pozwanej kwoty
po 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. wyrokiem z dnia 18 czerwca 2013 r. oddalił apelację powodów M. N., M. J. , A. L., R. K., Z. K., J. Ł. i D. M. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. z dnia 19 listopada 2012 r., mocą którego oddalono ich powództwa o przywrócenie do pracy, i zasądził od każdego z powodów na rzecz pozwanej kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną przez pełnomocnika powodów. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, tj.: art. 52 § 1 pkt 1 k.p. w związku z art. 30 § 4 k.p. w związku z art. 45 k.p. oraz na

podstawie naruszenia przepisów postępowania w postaci art. 233 § 1 k.p.c. Skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania albo o uchylenie oraz zmianę zaskarżonego wyroku i przywrócenie powodów do pracy u pozwanej. W każdym przypadku wnieśli o zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kosztów postępowania według norm przepisanych.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano jej oczywistą zasadność. W motywach wniosku podniesiono, że oczywista zasadność skargi wynika z jej podstaw, które to podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący zauważyli, że rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 52 k.p. jest nadzwyczajnym sposobem zakończenia stosunku pracy, co oznacza, iż pracodawca winien w przypadku zastosowania tego trybu podać nie tylko w sposób prawidłowy przyczynę, nadając jej walor konkretności i prawdziwości, ale wykazać także winę lub co najmniej rażące niedbalstwo pracownika. Tymczasem w przedmiotowej sprawie pracodawca nie dopełnił tego obowiązku i mimo podania lakonicznej przyczyny rozwiązania stosunku pracy, bez wskazania, na czym konkretnie polega fałszowanie przez pracowników danych w kartach drogowych i poświadczenie przez nich nieprawdy, Sądy obu instancji uznały, że pozwany postąpił zgodnie z przepisami prawa pracy. Rozwiązanie umowy o pracę na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. może być niewadliwie dokonane, o ile występuje materialnoprawna przesłanka zastosowania tego trybu zakończenia stosunku pracy, jaką jest naruszenie obowiązków pracowniczych o charakterze podstawowym w sposób ciężki i cechuje się zawinionym zachowaniem pracownika. Przesłanki owe występować muszą kumulatywnie. Obowiązek ich udowodnienia spoczywa na pracodawcy, jako wywodzącym z formułowanych przez siebie twierdzeń skutki prawne, co w niniejszej sprawie nie nastąpiło. Sąd Okręgowy w B. dokonał nieprawidłowej oceny materiału dowodowego, nie wyjaśnił na jakiej podstawie uznał, że powodowie fałszowali dane w kartach drogowych, na czym polegało to fałszowanie i kiedy powyższego dokonywali. Skarżący nie odnoszą się przy tym do trzeciego ze stawianych im zarzutów, tj. przywłaszczenia mienia pracodawcy, bowiem powyższe już na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji okazało się nieprawdziwe. Sąd Okręgowy w żadnej mierze nie odniósł się do tego,

że Sąd pierwszej instancji przypisał powodom poświadczanie nieprawdy w kartach drogowych w dacie, kiedy ich samochód był w warsztacie i nie dokonywano poboru paliwa. Powodowie uważają, że w żadnej mierze nie uchybili obowiązkom pracowniczym i w związku z tym skarga kasacyjna jest w pełni uzasadniona.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania - o jej oddalenie w całości, a także zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie wskazania tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na

poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że skarżący nie wykazali kwalifikowanej postaci naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa materialnego lub procesowego. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się w istocie do polemiki z dokonaną przez Sądy orzekające oceną zgromadzonego materiału dowodowego oraz poczynionymi na tej podstawie ustaleniami stanu faktycznego. Rzekoma oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika – zdaniem skarżących - z zarzutów

podnoszonych w ramach podstaw kasacyjnych. W tym kontekście trzeba podkreślić, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Skoro art. 233 k.p.c. dotyczy bezpośrednio i jednoznacznie oceny dowodów, to zarzut jego naruszenia nie może - co do zasady - stanowić podstawy skargi kasacyjnej. Rolą Sądu Najwyższego nie jest rozważanie, czy sąd drugiej instancji prawidłowo ocenił zgromadzony materiał dowodowy. Ocena materiału dowodowego należy do kompetencji sądów pierwszej i drugiej instancji. Sąd Najwyższy ocenia wyłącznie ewentualne naruszenia przez sąd drugiej instancji prawa (materialnego i procesowego), nie weryfikuje natomiast dokonanych ustaleń faktycznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2010 r., II PK 132/09, LEX nr 584733). Odnośnie natomiast podstawy skargi kasacyjnej w postaci naruszenia przepisów prawa materialnego wypada zauważyć, że również w tym zakresie skarżący – dla dokonania subsumcji powołanych przepisów Kodeksu pracy - starają się nakreślić inny stan faktyczny, niż ustalony i przyjęty przez Sądy powszechne orzekające w sprawie. Niedopuszczalne jest jednak podważanie dokonanych przez sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych pod pozorem wykazywania zasadności zarzutu naruszenia prawa materialnego.

Reasumując: wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto stosownie do art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 108 §1 w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz §13 ust. 4 pkt 2 w związku z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).